

ЕСТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРВЪУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стар Редакције и Администрације Косовска ул. бр. 22

Отплате се дају у Администрацију. Цена утврђена.

Неплаћени се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слаће власнику листа.

У Источној Галицији

БУКУРЕШТ, 26 августа

Из Петрограда јављају да је аустро-немачка офанзива у Источној Галицији потпуно заустављена. Борбе су биле веома огорчене. Аустријски губитци у официрима износи преко 2000 хиљаде.

Преваре мора бити

После оног препада, преваре и издајства од 16. јуна 1913. године, у нашој јавности је претресана историја бугарског државног живота. Нарочито је то лепо описао наш песник Драгутин Илић. Из те бугарске историје прошлости види се јасно, да нема скоро ни једног значајнијег историског момента у бугарском државном животу, а да није са преваром учињен. То је карактеристика бугарског народа, која се одваја од искрености осталих славенских народа.

Та карактеристика бугарског народа у данашњем моменту најбоље ће се видети и она ће документовати њихову историју.

На псвив Четворних Сила, да и Бугарска ступи уз њих, она одговара, да је спремна сваког часа да пође против Турске, ако јој се даду компензације. Четворне Силе пружиле су јој то. У моменту, кад у Софији разматрају питање о компензацијама, бугарски посланик у Берлину саопштава јавно, да је Бугарска са Турском већ потписала уговор. Немачка је Бугарској учинила добро. Кад Бугарска није могла добити зајам нигде у Европи, Немачка јој, и ако уз врло тешке услове, ипак делимиче помогла и тиме је она Еугарску морално за се добила. Осим тога и Немачка и Турска нуде јој компензације, можда, на папиру веће од ових, што јој нуде Четворне Силе. Кад се буде Бугарска одлучивала; неко мора бити преварен; из те преваре јасно ће се видети

морал бугарског државног живота, што је карактеристика бугарског народа. Приђе ли Четвор. Силама, она је издала Турску гажењем потписаног уговора, а према Немачкој, као добротворитељу својем, показала би се неморално захвална. Не приђе ли Четв. Силама, она је њих варала и стављала услове, за које је у напред знала, да их неће примити, него је развлачењем времена помагала Аустро Немцима у ратовању.

Има још и треће. Бугарска, притешњена, можда ће и прићи Четв. Силама, али уз споразум Аустро Немачке. Она ће онда у Споразумним Силама бити заступник Аустро-Немачке. То је исто Бугарска била и у Балканском Савезу, зато је и постао 16. јуна 1913. год., јер Балк. Савез имао је за циљ ослобођење Балкана и изгнанство Турака из Европе, што је пак савршена противност аустро-немачке политике. Данас се тражи бугарска помоћ за исту циљ, па ако Бугарска приђе Четв. Силама, бојати се је, да не наступи какав нов 16. јуни. Ма како било, из овога хаоса неко мора преварен бити, јер је то карактеристика бугарског народа.

Рабош

Савка Стевановић из села Дражевца, општине Тринавске у срезу Алексиначком дала је волове и кола на дан мобилизације држави али су јој волови у рату угунили. Савка купи друге волове но општина јој и ове отера у команду где и они после извесног времена угину.

Савка купи и треће волове али општина јој и ове отера у команду.

Пре извесног времена општина је имала да превуче нека дрва преко Мораве и за ту циљ узме извешан број сељака и подели им дрва колико који има да превуче.

Међутим сељацима буде одређена и Савка да и она превлачи та дрва али пошто није имала ни кола ни волова јер јој је три пара општина одузела то она ова дрва није могла превући већ оде у општину да замоли кметове да одреде некога који има волове, али кметови нису хтели ни да чују за Савкину немаштину, већ Савку за неизвршене наредбе казне са шесет динара.

Аргус.

Национална економија

После трговачког сталежа долазе занатлије, а међу њима на првом месту фурунције. Они су значајни, јер управљају са најпотребнијим делом нашег живота; они нам продају хлеб, за који се може рћи, да је у Београду монополисан у рукама ових шићарџија Ми. Београђани, знамо, да смо још у мирно доба ратовали са тим дахијама и знамо, да нисмо могли скоро ништа учинити, да сада још мање. Од повратка Београда из аустријских руку, ми смо све могуће фазе, свих могућих невоља претрпели. Било је дана, када су штрајковали, а нису нам хтели проју пећи. Да зимс не би војничког тајна, ми би живели без хлеба. У зимње доба мораш устаги у 5 сати, па на зими чекати пред фурунџином по два и три сата, док се смилује и не отвори фурунџиницу, да хлеб не раздаје. Па и тада се половина без леба враћа кући, али испрозебних руку и ногу. Неће да месе потребну количину хлеба, изводе полуштрајк. Сакривали су брашно, мешали га на све могуће начине, издавали су га непеченог, да само да на меру изиђе, издавали га ексик. Једном речи, чинили су све могуће што су хтели. Са општином и са полицијом су били вечито на ратној ноzi. Кажњавани су. Код неких редакција денунцирали су општину, бацајући кривицу

на њу. За све то нису они и мали оправданог разлога. Њима је општина, као и увек, одмераваху праведну цену хлеба, обзирући се и на њихову пристојну зараду. Али у овоме метежу грабљења, они су хтели не више, него много, да зараде. Они нису хтели да се помире са мишљу, којом се сваки поштен и честит Србин мири, да се у својем раду задовољи са оним, што ће му живот одржати. Магазације купују данас пшеницу по 20—22 дин. 100 килограма, а општина је фурунџијама ставила цену 0.45 дин. по килограму црнога хлеба. Може ли кулантније зараде бити? Али нашим фурунџијама је увек мало. Провалене вреће никад не налуни! Сиротиња је због њих многу горку сузу пролила. Ми верујемо у Архангела Михајла и његовим теравијама, на којима мери праведност душе; кад душе београдских фурунџија буду дошле на тај кантар праведности, онда ће Архангел Михајло викнути: „ексик“, а небесни жандарми сподбиће га онамо, где је место очајања и вечити шкрипут зуба.

Али моралисати београдским фурунџијама је говор у воденици од 6 каменова. Томе злу има само један лек: у ров, а на њихово место смену. То би одмах све исправило.

Женски свет

Одговори на анкету:

„Кад је жена најдирљивија човеку?“

- 1) Уочи свадбеног пута. Прокупље. А. С.
- 2) Кад му ускрати обећани пољубац. Ниш. Лела П.
- 3) На обали морског купатила. Ниш. Вера
- 4) У тренутку првог пољупца. Војиште. Др. С. Петровић
- 5) У тренутку кулминације љубавних осећања. Војиште. Н. Н.
- 6) Догод му је загонетка. Београд. „Мала“

7) Кад га уводи у рај својих дражи.

Војиште

Б. К. Марковић
ћак-наредник

8) Кад га вуче за нос. Војиште „Милче“

Све због 4 динара

— Јуриш на државну касу —

О хаосу, који је причињен последњим наређењем, о исплаћивању новчане хране, ми смо већ говорили више пута; али, како због овога рђавог преседана, пролази државна каса, ево још бољег примера.

Једна велика маса пензионера, који су прошли сву етапу свога живота и службе, који скоро нису више ни за какву потребу државну, јер су једном ногом у гробу, поврели су на државну касу, као прави вртсташи, некада на Христов гроб.

Нису они кренули због какве бесплатне и патриотске услуге држави, не бојте се, већ су то учинили, због оних 4 динара — новчане хране. И данас, видећете по свима надлештвима војним, читаве одреде тих „запослених“ људи, који су иначе били ван сваке комбинације, за државну службу. Ко је код имао каквог пријатеља негде, он је помсћу њега ускочио у дигурнаше; а да бар држава од њих има какве вајде?

То је она грешка наше Главне Интендантуре, да се између бораца и небораца, између обвезника и необвезника није хтела постављати никаква разлика, те се таква радња ето свети сада државној каси.

Каква је била потреба све те људе стављати на једно место; и новчану храну давати свима; и обвез-

нишма и онима који то нису. И зар је то право било, дати 4 динара новчане хране и онима на војшкту, као и онима који су у позадини; који чак нису ни обвезници?

Док су ти добри људи, требали да послуже по негде зајста из патриотизма, (реч је о онима, који су могли да то чине), настале их могли од својих кућа и конопцима одвући, а сада, кад има доста оних из депонијских трупа, за канцела

ријске послове, и кад је одпочела новчана храна падају, ко магла с неба, — сви су они пометели, и сви су сада и здрави и млади, и способни да послуже својој отаџбини.

Онај, ко хоће да служи државу из патриотизма, који није обвезник, нека то чини о свом трошку; а дигурне т. ј. додатке на новчану храну, треба укинути свима, који нису војни обвезници.

То је право. с.

Крај офанзиве

— Поплаве у Западној Русији. — Коминике немачког генералштаба —

БУКУРЕШТ, 26. августа

Последњи телеграм из Петрограда, који је примила румунска телеграфска агенција гласи:

У целој Западној Русији пада већ од дужег времена јака киша. Услед тога су сви путеви наводњени. Блато је тако велико, да су све комуникације апсолутно онемогућене. То је учинило да су Немци престали са својим нападима. Руски генералштаб је уверен, да је крај немачке офанзиве наступио.

Ову депешу из Петрограда потврђује и званични немачки коминике, у коме се вели, да је немачка офанзива заустављена на целом фронту услед страшно отежале комуникације.

Руска војска

ситуација

Лондонски дописник талијанског листа „Кориере дела Сера“ јавља да има знакова да руско повлачење неће још дуго трајати. Руси, истина, губе и даље земљишта, али је надзирање Немаца спорије но што је било. Сама природа даје Русима два савезника, која ће сваком даном бити свеча: маглу и блато. Немци сада улазе у баровите крајеве, у којима чим јесен наступи, магла траје од јутра до мрака, а кише претварају друмове у потоке блата. Немци ће стога наилазити на све веће тешкоће снабдевања.

Магловито време све ће више ометати и њихова ае

ропланска извизања, и њихова ће пешадија све више бити изложена ватри скривене руске артиљерије, коју немачка артиљерија, лишена авио-помоћи, неће бити у стању за време да пронађе и ућутка.

Руски званични извештај каже да је за Русе дошао тренутак да изберу једну линију коју неће више напуштати, и на којој ће моћи сачекати појачање и муницију, тада ће та линија послужити као полазна тачка за наступање напред.

Из овога се изводи да Руси намеравају копати ровове и створити себи једну утврђену одбранбену линију као што је она коју су савезници створили себи на западном фронту. Како се чује руска је влада тражила сарадњу и грађанских

нижењера за ово гигантско предузеће. Мисли се да ће, захваљујући магли и блату, који успоравају покрете немачке војске, Руси имати времена да спреме овај нови фронт.

Цела је земља организована са невероватном брзином за производњу муниције. Председнички одбор народне одбране који је изабрала Дума, Чингарев, изјавио је да је криза муниције прошла и да је већ удвојена израда граната и шрапнела.

Одлучни удар

Пред скори пад Галипола.

Париз, 25. авг.

У овдашњим дипломатским круговима са највећом пажњом прати се ток борбе на Галипољу.

Добро информисане личности верују, да ће кооперативна акција англо-француских и италијанских трупа, који је отпочела од пет дана, решити судбину Галипола и Дарданела најдаље до 15. септембра.

Војска за Србију

Русија шаље војску за Србију

Солун, 26. авг.

Солунски лист „Еидепанданс“ доноси вест, да је Русија намерна да пошаље у Србију Дунавом једну армију од 200 хиљада људи, која ће узети учешће у скорој српској офанзиви. (Тачност ове вести није било могуће проверити).

Последњи адут

Немачка хоће да позове све способности до 50 година

Букурешт, 26. авг.

У Рајхстагу се појавило јако негодовање због предлога немачке владе, да се под заставу позову сви људи, до 50 година који

су толико способни да могу да носе пушку.

Има изгледа да ће се Немачкој отети и овај последњи адут, пошто је Рајхстаг одлучно противан владином предлогу.

Жрачено обавештење

Поводом концентрације бугарске војске

Букурешт, 26. авг. (Званично).

Румунска влада тражила је од бугарске владе обавештење због концентрације бугарске војске поред румунске границе, а на линији Русчук—Варна.

Последња средства

Немци руше желез. мрежу у Белгији да би је подигли у Русији

Букурешт, 26. авг.

Како Немачка јако оскудева у гвозђу, то је од извесног времена отпочела да подиже железничку мрежу са белгиског земљишта и да је преноси на освојено руско земљиште. Али како изгледа у томе има врло мало успеха, због теренских неприлика.

Турци у Берлину

Покретање турског листа у Берлину

Букурешт, 26. авг.

Из Берлина јављају, да је турска колонија у Берлину добила одобрење од берлинске владе, да покрене један дневни лист на турском језику. Уредник овога листа биће Мехмед Наџиб-беј. Лист ће служити за ратне и политичке информације.

Успех руских авијатичара

Бомбардовање немачког депозита за загушљиве гасове.

Рим, 25. авг.

Италијанска Телегр. Агенција саопштава свој теле-

грам из Петрограда, према коме је један руски авијатичар успео да бомбардује немачки депозит за загушљиве гасове, и да томе изазове различит гаса која је угушио 700 немачких војника и 26 официра.

Русија и Јапан

Прва партија јапанских пушака приспела

Букурешт, 25. авг.

Према званичном телеграму из Петрограда Русија је примила прву партију јапанских пушака новог система. У тој партији има један милион првокласних пушака, којима се служи јапанска војска.

У најскоријем року очекује се друга партија од 2 милиона пушака.

Дневне вести

Министарска седница

Синоћ је одржана у Нашу министарска седница под председништвом г. Н. Пашића.

Г. Пашић путује у Крагујевац

У владиним круговима говори се да ће у току ове недеље председник владе г. Ник. Пашић отпутовати у Крагујевац, ради важног договора са Врховном Командом.

Г. Веснић код Поенкарера

Наш посланик у Паризу г. Веснић баће ових дана примљен у аудијенцију код г. Поенкарера, председника Француске Републике.

Дипломатске вести

Г. Трубецки, руски посланик при нашем двору посетио је јуче г. Н. Пашића, председника министарства.

Значајна конференција

Г. Боп и г. Де Грас, посланици Француске и ен-

ФЕЛТОН

В. Р. Г.:

МУСЛИМАНСКА ЛУБОМОРА

Путнички воз, клизало је лако по углађеним шинама, грабећи и хуктајући све даље кроз ноћ, коју су обасјавали хиљадама звездица и сребрни месечеви зраци који се расипаху на све стране и обасјавали ноћу и шуме. Лаки поветарац носио је кроз тihu ноћ мирис цвећа, а у даљини, негде, светлукнула је ватра, сигурно чувара друма...

У вагону треће класе, било је готово мртво. На старим клупама на којима је боја била већ отрљана спавали су уморни путници. У полутами, на једном од вагонских прозора догоревала је лојаница и бацала је тужну светлост на

путнике, сем једнога, који спаваху и — можда одому сневаху...

На једној клупи у углу од вагона седела је непотпуно једна пралика, у лепим [чоханим турским халимама, на глави је имао алев фес, кићанка од црна ибришима, која га је при најмањим покретима ударала по плећима.

Био је то млад Турчин, тридесетих година, доста лепушката лица, на коме као два седефа сијаху његове крупне, црне и изражите очи. Науснице му покриваху мали црни брчићи.

Док су сви спавали он је био будан и израз лица и очију говорили су да је утонуо у мисли.

... Већ је двадесети дан како је напустио кућу и отпутовао послом, који је свршио врло добро, па ипак у души није био весео. Не-

ко црни предосећање кварило му је душевни мир, који би му се повраћао само при помисли да ће ускоро видети и загрлати своју Фатиму. скоро додеву, коју љубљаше искреном љубављу, а изгледаше да је и она њега љубила. Али ипак, кад кад би и посумњао у њену љубав, јер му је она често говорила о неком младићу, Србину, кога је виђала кроз решетке харема.

М.ђутим, воз је све даље јурио кроз ноћ, застајући на станицама по неколико минута. Затим би опет продужавао пут, приближујући се све више Скопљу.

Из једног вагона, допирала је песма раздраганих путника.

„Дал' ћу стићи где сам наумио, Дал' ћу стићи пољубити драгу“.

Песма је одјекивала по-

љем, чију је тишину прекидало бретање локомотиве.

Тешки, црни плашт ноћи дигао се је полако; једна за другом гасиле су се звезде, дан се полако показивао када је воз шаштећа улазио у скопљанску станицу.

Путници поврвде из вагона. Међу њима сиђе и млади Турчин — Осман. У руци је носио белу, платнену торбу из које извириваху завежљаји од црвене и зелене хартије. Ишао је журним кораком кућа.

Јутро се све више осећало, кад је Осман стао пред капицаком своје куће, која беше на лепом месту, поред самог Вардара, који је шумно хуктао. Срце му је силно кучало, кад је ударно тешким звекаром. Лупа истог чисто га поплаши одјекинувши кроз ти-

шину. Из куће се нико не јављаше. Он лупи још неколико пута мало јаче, и тек тада чу да се отворише врата.

То је Фатима нема сумње, мислио је Осман. Ко је то? Чу се њезин глас.

— Ја сам Фатима! Осман.

Отвори! —

Она приђе вратима, по-даже риглу, и Осман уђе. Фатима му паде у наручја, он је пољуби затим онако загрљени уђоше у кућу.

У соби је горела мала петролејска лампа, која се у мало не угаси, од изненадног потреса ваздуха при отварању врата.

Тек што је ушао у собу кад чу у дворишту неки топот човечијих ногу. Бацно је торбу и брзо потрча напоље.

(Свршиће се)

геске имали су јуче по две врло дугу и значајну конференцију са г. Трубецким у руском посланству.

Узајамно поздравља

Н. К. В. Престолонаследник Александар на телеграфски поздрав који је добио од скупа окружне скупштине округа ваљевског заблагодарио се телеграфски на врло срдачан начин.

Г. Пачу се опоравља

Г. Пачу, министар финансија, нагло се опоравља и намерава да још у току ове недеље отпутује у бању.

Личне вести

Др. Вој. Суботић, санитетски пуковник отпутовао је јуче из Наши у Парог.

Отпутовао

Секретар енглеског посланства г. Хевдерски премештен је за секретара Министарства Инострана Дала у Лондону. Он је синоћ отпутовао на нову дужност.

Одликовања

Н. К. В. Престолонаследник Александар одликовао је орденом Св. Саве првог степена чувеног америчког милијардера и великог пријатеља српског народа г. Рокфелера, и орденом Св. Саве другог степена др Стронга шефа свију америчких мисија у Србији.

Праховско пристаниште

Учљене су све припреме да се у што скорјем року отпочну радови на преуређењу нашег пристаништа у Прахову.

Почасни грађанин

У знак благодарности за чињене велике услуге варошица Маоница изабрала је за свог почасног грађанина, мајора Малана Пешаба команд. градске артиљерије.

Примајући се за почасног грађанина г. Пешаба се је

уписао за добротвора сиромашних ученика у Маоници са прилогом од 50 д.

† А. Винавр

У Београду је умро резервни санитетски мајор и познати шабачки лекар, др. Аврам Винавр.

Бог да му душу прости.

Нова подела

У охридском округу образована су нова три среза и то голобрдска, подбрадички и доњо дебарски.

За „Савез Добровољца“

Иницијативом г. Милована Драг. Тадића, среског начелника среза подгорског (окр. ваљев) прикупљено је у именованом срезу 175.80 динара за Савез Добровољца.

У име Савеза Добровољца изјављујемо благодарност г. начелнику и приложницима са жељом да се на њега угледају и други.

Белешке

Студент филозофије који је с успехом спремао јаче, спремао би и сада једног или двојицу из свију предмета гимназија или основне школе, за скромну награду.

Јавити адресу уредништву под знаком „студент“.

Ото Вајс:

Озакви смо (АФОРИЗМИ)

Многи се ките именом мајке а колико их је што га заслужују.

Пре ће вам сваки опростити кад га снажете, но кад му истину у очи скрешете.

Клопи се онога, који ни о коме добро не мисли.

Анекдоте

Из живота знаменитих људи

Пре почетка некога банкета, којег је приредио енглески премијер, Гледстон, приђе њему неки постарији, уштоглани и до зла бога говорљиви господин, па представивши му се, изди на Гледстона море претеране хвале и великих славопоја, да се Гледстону већ смучило од тога, па да то избегне, он се уморно и немарно спу-

сти на блиску наслоњачу, мислећи, да ће га овај напасник оставити на миру. Али стари господин место да остави Гледстона, он се веселим лицем приближи њему, као да хтеде обгрлити столицу и као да хтеде нешто рећи, али се не усуђиваше. Гледстон приметивши то, упита га, али не баш пријатним гласом: „Господине, желите ли још што од мене?“

„Ах не, Ваша Екселенција“, осмехујући се и тарући руке, одговори стари господин. „Али, ваљда ћете ми дозволити, да изразим, како се изванредно сретним сматрам, што, — што мој шешир ужива неоцењену част, да ужива исту столицу, коју ужива највећи човек данашњег столећа“.

Једним скоком устаде Гледстон са наслоњаче и са сажалењем посматраше до скоро фино и сјајно упеглани цилиндер свога госта, који се необично радовао, што је он на њему седио.

МИСЛИ

— Скупља Вер —

Често је више стидно о неким стварима говорити, него њих вршити.

Збогом, које се овом или оном каже, не сме одвише да звучи.

Да мора да постоји несрећа у свету то нам је јасно. Али што несрећа може, и нас да снађе, то нам је необјашњиво.

Човек је способан на протест да дође до коре хлеба, а на злочин да уз хлеб створи печење.

Из јеврејског царства

Декламација Монк Лесја:

Нама је земља — земља
Била руска, била пруска
Јер свуд чека чиву —
Накљукана гуска.

Кон: И Леви, и твој је жена чораво на један око, и грбава, и има велико нос и није лепа и...
Леви: Говори слободно даље; она је и глува.

НАША ПОШТА

С. — Кргујевац: Примили смо само: Синови и пасторци и Јуриш на државну касу! О новчаној храни, штампано је у једном од ранијих бројева.

Лела Перифева

РОМАН из београдског живота

Па ипак ја сам био за довољан. Нека унутарњи глас ми је говорио: не очајавај, не тужи. Ти си срећан иако не осећаш. Твој дан још није дошао а када буде дошао твој дан, срећа ће ти се јавити у свој њезној величини и ти ћеш бити срећан целог века јер твоја срећа није пролазна, није хладан и бистар поглед крај друма, на који најлази сваки пролазник и гаси своју жеђ. Твоја је срећа постојана стена.

И живићи у том уверењу, ја сам проводио дане и стрпљиво сам очекивао часове среће, часове када ће и моја срећа доћи. И то је дошло. И једног дана дошао је и тај час. По положеном испиту дошао сам код сестре. И ту, ту сам нашао вас. Први сукоб са вама јак је утискао на мене и ја сам осетио како ми је кроз жиле шакнула крв а у ушима ми је говорио о

нај тако добро ми познат глас: млада човече срећа ти се ближи. Она је ту код тебе. Чувај је! И тада први пут осетић оно, што су други догле тако често осећали. О, колико пута сам хтео ту срећу своју чврсто да придржам, и да је сачувам да ми је ко не отме. Али увек сам стрепео, бојао сам се нечега. Шта је то, пак, било то нисам знао. Чекао сам трпељиво, и чекао бих још дуго, да није дошао тај грозан час за мене када сте напустили кућу моје сестре. Неколико сам дана себи пребацивао да нисам био довољно енергичан! И зато сам ево дошао данас да вам своју тајну откријем. Госпођице, Ви сте моја срећа. Да ли ће те ми ускратити то, да живим без среће?! Ја сам рекао оно што сам морао да рекнем а што ме је толико времена мучило. Госпођице дуго година сам ја у својој души, у своје срцу зидао храм, урезао икону којој сам сву своју младост, срећу и живот жртвовао.
(Наставиће се)

Последње вести

Наше бојиште

(Званичан извештај Врховне Команде)

— Са дунавског фронта —

КРАГУЈЕВАЦ, 26 авг.

У току 24 августа на дунавском фронту спречили смо непријатељу утврђивање према ушћу реке Пека.

— На Дрини —

Исто тако на дринском фронту спречили смо му утврђивање на више места на левој обали доњег тока.

Дуж руског фронта

— Руске трупе повратиле Гродно —

ПЕТРОГРАД, 26 авг.

У крају Руге нема никаквих важних измена. Ноћу између 20 и 21 авг. наше трупе по прелазу на леву обалу Двиње код Мизена потисле су Немце и отвора-

ПОДЛИСТАН

Madame Hrysantéme

Туки понуди Сику неком сликом која представља пародију Дај-Кока, бога богатства. Сикку се одужује дугом стакленом цевком којом се може подражавати пушпурање ђураново.

Увек изабери сасвим необичне ствари које скривају у себи изненађење, па се види да их је измишљао мозак, који је рађен сасвим другачије од нашега...

У прве кафане, у које редовно свраћамо при завршетку шетње, поздрављају нас мале дворкиње већ као најчувеније градске кавалере.

Овде се брбља, почане једна реченица, па се прекине, или се уопште изгуби

правац разговора, дотиче се стотину ствари нечувеним речима и седи у врту осретљеном ширеним лампионама поред малих базена, у којима пливају црвене рибице, и у којима су удешени мостаћи, удољаци уметнички направљене развалине старих градова. Узимамо чај, па опакрене беле и црвене слаткише, који имају чудан укус, који се не да ни чам упоредити, — па необичне мешавине од цвећа и снега, које су парфимиране, а које потсећају на нашј сладолед.

Кад би човек хтео да сасвим верио олише ове наше вечери, морао би употребити много више извештачен језик него што је наш а поред тога још неки особити графички знак, који требао расути по редовима, да би се мојим лепим чатателкама и озбиљним

читаоцима представио јапански смех, који је додуше мало усиљен, али који је поред свега тога свет и грациозан.

А на крају ових дивних вечери, мора се ићи кући козјим стазицама.

Ах, она улица и стаза, уз коју се морамо пењати под звезданим небом или у тешком невремену водећи под једну руку упола за спалу „мусму“, а другом држећи бамбусовину с лампионом, да најзад стигнемо кући и легнемо ч постељу!..
XIII.

Луј де С... био је зацело најламетнији од нас свију. Пошто је већ једном био у Јапану, и „оженио се“, овде, задовољио се данас тиме, да нам свој четворици буде — кућни пријатељ... Наше су га жене назвале: „Комодаши так сая такај“, што би значило „дугачки прија-

тељ“, јер је заиста био врло висок и витак.

Како је познавао јапански језик, боље него ма који од нас, оне га учанише својим повереником, па је по милој вољи могао нарушавати или успостављати наш кућни мир. Он се забављао и уживао ва наш рачун...

Наш дугачки пријатељ, дакле ужива све угодности, што му га могу пружити ови мали створови, а бриге и кућевни терет оставља лепо нама.

Ако још додам Иви и малу Ојуку, ћерку госпође Шљиве, моје газдарице, онда сам вам приказао потпуну слику наше случајно на једну гомилу набациане „породице.“

XIV.

Саго-Сан (господин Шећер), мој домаћин, и Уме-Сан (госпођа Шљива), ње-

гова боља половина — две неизказано комичне фигуре — становале су у приземљу испод нас. Они су били и сувише стари за младу ћерку Ојуку, која једва ако има петнаест година и која је прасла пријатељица моје Хризантеме.

Од ране зоре до мрклог мрака клече ово двоје старих пред ипозивима свога бога Култ Шимпе*) и без престанка мрмљају бескрајне молатве тапшући често дланом о длан. Ово тапшање би сигурно требало да скрене пажњу божанству на молитву ових старих.

— Наставиће се —

*) Вера Култ Шимпе је старија од будизма а нарочито је укорњена и има својих присталаца у нижим друштвеним слојевима.

ли се огорчена борба. Код Фридрихштата наше су трупе под притвском непријатеља, који је добио поачање и отворио артиљеријску ватру повукле на десну обалу. Непријатељ исто тако покушава да наступа југоисточно од Фридрихштата у правцу железничке пруге ка Јакобштату.

Између Двенте и Вивије борба се продужује. На фронту Вивије и Њемена ситуација не промењена. Али у крају Двента непријатељ врши јаке нападе. Код Гродна је 21 овог месеца изјутра отпочела јака борба. Наше су трупе понова заузеле варош Гродно и зариле 8 митраљеза и 150 немачких војника. Тај успех наших трупа допустио је нашим трупама које су се налазиле у близини да се развију према истачким позицијама које праве клин према нашем општем фронту.

Са мора

Пошто је пропао коначно покушај Немаца и Турака да Цариград снабду са угљем помоћу једрилица и пароброда, они сада врше друге начине. Четири велика транспортна брода, натоварени угљем, појавила се у пратњи ратног брода Хамидије Два наша торпилера под командом фрегате кнеза Трубецког средла су непријатеља 23. авг. изјутра па иако је непријатељ био надмоћнији они су га напали без икаквог колебања. Борба се водила три часа. Хамидија је неколико пута повређена разорним зривима и побегла је у Босфор, гоњена нашим торпилерима. Доспевши до рта Дрегоши наши су се торпилери вратили и потопили бродове.

Саветовање у Софији

— Министарска седница. — Г. Чапрашников —

СОФИЈА, 26 авг.

Под председништвом др. Радославова одржана је веома значајна седница којој је присуствовао и г. Чапрашников, бугарски посланик на српском двору. Г. Чапрашников је узео веома жива учешћа у саветовању.

После седнице г. Радославов је примио српског посланика г. Бешка Чолак-Антића у полуноћној посети.

Аустрија и Румунија

— Аустријанци се утврђују —

БУКУРЕШТ, 26 авг.

Лислови доводе извештаје да се Аустријанци на румунској граници веома журно утврђују.

Грчка војска

— Позив резервиста —

СОЛУН, 26 авг.

„Македониј“ доноси вест, да је министарство војно позвало под заставу резервисте рођене 1886 и 1887 године.

Фон Тирпиц

— Кривац за пораз у Рилском Заливу —

РИМ, 26 авг.

Јављају из Женеве да у Берлину влада уверење да је за немачки неуспех у Рилском Заливу главни кривац адмирал фон Тирпиц.

ПЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ

ВРЛО ДОБРОГ КВАЛИТЕТА

продајем на више и на мање са сасвим јефтиним ценом.

Примам у комисион које и све друге ово земаљске производе. Набављам на нишкој пијаци и експедијем колонијалне и друге робе најјефтиније.

Калман Б Лебл

комисионер

Ниш, преко пута општине

222,7 15

Ишашле су из штампе књиге:

L. Adle Prevest

МАНОН ЛЕСКО

РОМАН

с француског превео

Дамњан Ковачевић

Цена 2:50 дина.

ВОЈНИ КРИВИЧНИ

ЗБОРНИК

у који су ушли: Закон о устројству војних судова; Војни Казнени Законик; Законик о поступку војних судова у кривичним делима; Закон о војном дисциплинском суду и дисциплинска уредба.

Уредно

Гојко Никетић

Цена 3— дина.

Књижарима 30 од сто рабата. Препродавцима 20 од сто. Поруџбине прима.

Издавачка Књижарница

ГЕЦЕ КОНА

275

Београд.

5—5

Антоније Ђорђевић

ШПЕДИТЕР

БЕОГРАД

САВА

Јавља својим муштеријама и осталом трговачком свету да врши експедиције како увоз тако и провоз за унутрашњост Србије.

259

10—10

ОБУЋАРСКА РАДЊА

ЈАНИЋИЈА СТЕРИЈАДИСА

— ПАЛАНКА —

ПОТРЕБУЈЕ РАДНИКЕ

Плаћа по својој тарифи, и то: мушке 6 динара, женске 5 динара. Посао сталан.

255. 11—15

Имам на продају 600 буради

пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:

Љубомир Ристић

хотелијер „Касина“ у Крушевцу.

27110—20

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту имам воде у флашама од $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупцу

Љуб. Ристићу

193—36—

гостиониچارу хотел „Касина“ у Крушевцу.

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прима поруџбине печата и штампбиља. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник.

274 10—10

РАЉСКОЈ ФАБРИЦИ ЦЕМЕНТА А. Д. У РАЉИ ПОТРЕБНО ЈЕ ОДМАХ

8 буради машинског зејтина

Ко има ту количину на расположењу, нека изволи послати цене по 100 кгр. и мустру Управи Фабрике Цемента у Раљу.

280

3—3

Своме драгом сину

✦ Милораду (Милету) Стефановићу

судском писару, поручнику VIII п. 1 пов.

који славно погibe 27 августа пр. год. при прелазу у Срему на Бољевцима, давању годишњи помен 26 ов. м. у 10 ч. пре подне у цркви Св. Николе на новом гробљу.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Јелена, сестра Перка, браћа Владимир и Часлав, баба Персида и остала многобројна породица.

283

1—2

НАЈВЕЋИ ЗАВОД У СРБИЈИ

ЗА ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП

КИНЕМАТОГРАФСКИХ СЛИКА

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО ПАРИСКЕ ФИРМЕ

„ПАТЕ ФРЕР“

БЕОГРАД, КНЕЗ-МИХАЈЛОВА УЛИЦА БРОЈ 41.

Препоручује своје богато стовариште особитих кинематографских слика (филмова). — Исто тако има на стоваришту свију новитета у апаратима и саставним деловима, марка „ПАТЕ ФРЕР“ — за кинематографска позоришта.

279 2—3